

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/628

KARAR NO : 1981/578

lara ilişkin bulunan, sıkıyönetim ilânından dan üç aydan daha önce işlenmesine karşın sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunan suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hüsamettin Koç ve arkadaşları

O L A Y :4.5.1977 günü saat 11.30 sıralarında Turgutlu Tekel İdaresi, silah zoru ile soyulmuştur. Turgutlu C. Savcılığı, 29.8.1977 günlü talepname / 15.11.1977, 29.12.1977 günlü ek talepname ile sanıkların, Turgutlu Tekel İdaresini soymaya karar verdikleri, bu yönde hazırlanan plân gereğince 35 NE 794 plakalı aracı çalarak Turgutlu Tekel binası önüne geldikleri, sanık Hüsamettin'in araçta kalarak öteki sanıkların ruhsatsız tabancalarını çekip tek el binasına girdikleri, burada alışveriş yapanları tehdit ettikleri, mağdur Rahim Şenoğlu'nu hayati tehlike tehdit edecek şekilde yaralayıp öldürmeye tam teşebbüste buldukları, daha sonra gişedeki memurları tehdit ederek, çekmece de bulunan günlük hasılat 88.810 lirayı çantaya doldurarak taksiye binip olay yerinden kaçtıkları, böylece sanıkların silahla gasb, adam öldürmeye kalkışma ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarını işledikleri ileri sürülerek, Sorgu Hakimliği'ne kamu davası açmıştır. Yapılan ilk soruşturma sonunda, Turgutlu Sorgu Hakimliği'nce sanıkların önceden koydukları plân gereğince, Turgutlu Tekel İdaresi'nden silahlı gasb, adam öldürmeye teşebbüs ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarını işlediklerinin anlaşıldığından bahisle, eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 64/1. maddesi yoluyla 497/1-2., 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesi, ayrıca Türk Ceza Yasası'nın 64/1. maddesi yoluyla 448., 62. maddeleri gereğince cezalandırılmaları için son soruşturmanın Manisa Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar verilmiştir.

1- Manisa Ağır Ceza Mahkemesi, 16.4.1980 gününde, 1979/117-1980/86 sayı ile; sanıklara atılı suçların, hür demokratik düzeni, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik olduğu, sanıkların yasa dışı TIKKO isimli bir örgüte mensup oldukları, soyuğunu örgüte/temin etmek amacıyla yaptıkları, sanıklardan Nevzat Ayma'nın işlediği başka bir suçtan dolayı Manisa Cezaevinde iken firar edip Adana'da silahlı çatışma sonucu yakalandığı, aynı sanığın Turgutlu'da karakol baskını olayına da katıldığı, keza bu sanığın Mehmet ÖR isimli bir arkadaşı ve öteki suç ortakları ile birlikte Turgutlu'da Recep Şirvan isimli bir kişiyi öldürmekten sanık olarak yargılandıkları bu duruma göre sanıklara atılı suçları sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan TIKKO örgütü ile ilgili davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısının bulunduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi Kararlarının da ayr

doğrultuda olduğu davaya-bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

2- İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 23.10.1980 tarihinde, 1980/173-135 sayılı ile; atılı suçları sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlendiği sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu davalarla bağlantısının bulunmadığı, davaya bakmanın mahkemelerinin görevine girmediği,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, Her iki mahkemenin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları nedeniyle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y.İsmet Ayer, Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 19.10.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklar^{lar} atılı suçlar, Manisa ilini kapsama alan ve 12.9.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 4.5.1977 tarihinde Turgutlu ilçesinde işlenmiştir.

Dosya içeriğinin incelenmesinden, sanık Hüsamettin Koç, 13.11.1977 günlü zabıtaca alınan ifadesinde; kendisinin Necdet Ayma, Mehmet Ür ve Osman Gün isimli kişilerle arkadaş olduğunu, Necdet Ayma, Neçati Baysallı ve Hacı lakabıyla anılan kişilerin Turgutlu tekeli deposu soygununu plânladıklarını, bu soyguna kendisinin de katılmasını istediklerini, bu plân çerçevesinde soygunu gerçekleştirdiklerini, daha sonra aynı kişilerle Salihli Demirköprü soygununu gerçekleştirdiklerini, bu soygunlardaki amaçlarının; kişisel menfaat temin etmek olmayıp, halen faaliyet gösteren TIKKO örgütüne yarar sağlamak olduğunu, bu örgütün faal ehemani olarak görev yaptığını beyan etmiştir. Aynı sanık Salih Sorğu Hakimliğince alınan ifadesinde, aynı şekilde beyanda bulunmuş, öteki sanıklar anılan soyguna katılmadıklarını söylemişlerdir. Ancak, sanıklardan Necdet Ayma'nın Turgutlu Karakol Baskınına katıldığı, bu olayda iki bekçinin öldürüldüğü, bir polis memurunun yaralandığı, bu olayla ilgili davaya Manisa Ağır Ceza Mahkemesinde bakıldığı, bu mahkemenin görevsizlik kararına üzerine sıkıyönetim askeri mahkemesince de görevsizlik kararı verildiğinden oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunda; sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli olduğu Mahkememiz'in 25.5.1981 günlü, 1981/445-333 sayılı kararı ile belirlendiği gibi, aynı sanığın Recep Şirvan isimli bir kişiyi, Mehmet Ür isimli bir arkadaşı ve öteki suç ortaklarını

la birlikte öldürmesi nedeniyle açılan kamu davasının da askeri yargı yerinde görülmesi yine mahkememiz kararlarıyla belirlenmiştir. Bu duruma göre sanık Necdet Ayma'nın eylemleri ideolojik ve politik kökenli eylemler olup bu davaya konu eylemini öteki eylemlerden soyutlamaya olanak bulunmamaktadır.

Sanıklardan Hüsamettin Koç, hennakadar TIKKO örgütü mensubu olduğu ve soygunu bu örgüte yarar sağlamak amacıyla gerçekleştirdiklerini söylemekte, ancak sanıkların bu örgütle ilişkilerini belirleyen dosyada yeterli kanıt bulunmamakta ise de, öteki sanık Necdet Ayma ve bu sanığın birlikte birtakım eylemleri gerçekleştirdiği, arkadaşı Mehmet Ör ile Turgutlu kasabalılar mensubu oldukları ve bu grubun da THKP/C Devrimci Kurtuluş Fraksiyonuna dahil olduğu Mahkememiz'e intikal eden aynı sanıklarla ilgili öteki dosyalardaki bilgi ve belgelerle saptandığından bu davaya konu eylemin de anılan örgütle ilgili olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

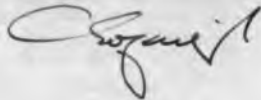
Tüm bu bulgulara göre, sanıklara atılı eylemler sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır. Hennakadar sanıklara atılı suçlar, sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlenmiş ise de, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla genel ve ortak amaç içerisinde ve 4.5.1981 günlü ilke kararımızda genel hatları ile belirlendiği biçimde örgütsel ve organik olarak bağlantılı bulunmaktadır. Öte yandan sanık Necdet Ayma'nın yönünden Mahkememiz'in 25.5.1981 günlü, 1981/445-353 sayılı kararı nazara alınınca CMUK'unun 3. maddesindeki şahsi ve fiili irtibat hali de gerçekleşmiş olmakta, bu nedenlerle davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 23.10.1980 günlü, 1980/173-135 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Üye

Fethi Özdemir

Üye
Şeref Tolungüç

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

İsmail Oğuz

Üye
Orhan Erdem

Üye

Hasan Çelikkale